

บทคัดย่อ

169504

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ ลูกหนี้ และผู้ค้าประกันในกระบวนการ
ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ชื่อผู้เขียน : นายอภิศักดิ์ ก้องกังวาลโชค

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ชลอ ว่องวัฒนาภิกุล

เป็นที่ทราบกันว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ ธุรกิจเหล่านี้จำนวนมาก ประสบปัญหาทางการเงินอันเนื่องมาจากสาเหตุประการสำคัญ คือ อัตราแลกเปลี่ยนที่ รัฐบาลจำเป็นต้องประกาศให้ลอยตัวจากเดิมประมาณ 25 บาทต่อหนึ่งเหรียญสหรัฐ กลายเป็นประมาณ 45 บาทต่อหนึ่งเหรียญสหรัฐ สาเหตุประการต่อมาเกิดจากภาวะ ชบเซทางเศรษฐกิจโดยทั่วไปที่เรียกว่า “ภาวะฟองสบู่แตก” ธุรกิจที่ปรับตัวได้ทันที หรือสามารถประคองตัวอยู่ได้มีจำนวนไม่มากนัก ในขณะที่ธุรกิจจำนวนมากต้องล้มเลิก ไป การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จึงได้ถูกนำมาใช้ โดยมุ่งหวังที่จะให้ธุรกิจที่ประสบ ปัญหา ดังกล่าวสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้โดยไม่ต้องปิดกิจการลง จึงได้มีการตรา พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2541 ว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ออกมาบังคับใช้ และได้ผนวกเข้าเป็น หมวด 3/1 ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย การบังคับ ใช้กฎหมายนี้จึงย่อมมีปัญหาทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติอย่างมาก มีช่องว่างที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่น้อย ความชัดเจนในกระบวนการยังไม่สมบูรณ์ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการบรรลุเป้าหมายได้มากขึ้น

ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทนิติการฟื้นฟู
กิจการของธุรกิจซึ่งในวิทยานิพนธ์จะขอเรียกว่า “ลูกหนี้” และชี้ให้เห็นหลักการและ
ขั้นตอนที่ยังเป็นจุดปัญหาหรือช่องว่างในการฟื้นฟูกิจการรวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิด
ขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการฟื้นฟูกิจการ โดยจะศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ
ดังเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศสิงคโปร์จากการศึกษาพบว่าใน
แต่ละประเทศดังกล่าวมีประวัติการใช้กฎหมายฟื้นฟูกิจการมาก่อนหน้าประเทศไทยเป็น
เวลานานพอสมควร กฎหมายของประเทศเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงแก้ไขมาโดยตลอด
เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ของแต่ละประเทศ กฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศ
เหล่านี้มีแนวความคิดและหลักการที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของแต่ละประเทศมาก
กว่าประเทศไทย เช่น การยื่นคำร้องขอ การไต่สวนคำร้อง การแต่งตั้งผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ
การทำแผน การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน การลงมติ การออกคำสั่งเห็นชอบด้วย
แผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การสิ้นสุดการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ เป็นต้น

จากการศึกษาตามตัวบทกฎหมายของประเทศเหล่านี้เห็นว่ายังมีข้อแตกต่างกับ
กฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยอยู่หลายประการดังเช่น ลูกหนี้ที่จะขอให้ฟื้นฟู
กิจการของตนตามกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยจะต้องเป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
ซึ่งต่างกับกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เพียงแค่ลูกหนี้ขาดสภาพ
คล่องทางการเงินเท่านั้นก็สามารถขอฟื้นฟูกิจการได้ หรือในกรณีของการให้ความคุ้มครอง
เจ้าหนี้เสี่ยงข้างน้อยในแต่ละประเทศก็มีความแตกต่างกัน ในบางประเทศให้โอกาสเจ้าหนี้
ที่ไม่เห็นชอบกับแผนฟื้นฟูร้องขอให้ศาลไต่สวนว่าแผนฟื้นฟุนั้นขัดต่อกฎหมายและทำ
ขึ้นโดยไม่สุจริต เพื่อให้ศาลพิจารณาว่าควรจะเห็นชอบกับแผนฟื้นฟู หรือยกเลิกคำสั่งฟื้นฟู
กิจการได้ ในขณะเดียวกัน ในกรณีของผู้ค้าประกัน เนื่องจากผู้ค้าประกันอาจมิได้มีส่วน
ร่วมในการบริหารกิจการที่ประสบปัญหาหรือมิได้มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูกิจการของ
ลูกหนี้ แต่ต้องได้รับผลกระทบจากผลของการฟื้นฟูกิจการด้วย ซึ่งในแต่ละประเทศจะ
กำหนดความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันไว้แตกต่างกัน

169504

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงมุ่งที่จะศึกษาเปรียบเทียบถึงข้อดีข้อเสีย แนวความคิด
ขั้นตอนในการฟื้นฟูกิจการ และผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายฟื้นฟูกิจการ
อันมีต่อเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้ค้าประกันของลูกหนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่าง
ประเทศเพื่อสรุปหาข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางในการปรับปรุงกฎหมาย
ฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยต่อไป

ABSTRACT

169504

Thesis Title : Subject: Impact on Creditors, Debtors and Guarantors
in Rehabilitation Process

Student's Name : Mr. Apisakdi Kongkangwanchoke

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Prof. Chaiyos Hemarajata Chairperson
2. Assoc. Prof. Dr. Chalor Vongwattanapikul

The economic crisis in Thailand that began in 1997 has caused serious disruption to large and medium sized businesses. Most of these businesses continue to face financial problems caused mainly by the government's order to float the Thai currency. The value of the Baht plunged from about 25 to less than 50 Baht to the United States dollar, before finally stabilizing at about 43 Baht. An economic crisis hit Thailand immediately after the currency float, and soon spread throughout the region. Almost all businesses have struggled through the crisis, and many of them had to close operations. A legal process for business reorganization was hastily implemented in an attempt to rescue failing businesses. The Bankruptcy Act (4th Revision) B.E. 2541 ("Act") was passed to take effect in April, 1999. The Act, annexed as Chapter 3/1 to the Bankruptcy Act B.E. 2483, was designed specifically for the reorganization process.

The concept of business reorganization under bankruptcy procedures is new to Thailand. Enforcement of the Act's provisions has not proceeded as smoothly as desired. Loopholes have been revealed that have had serious consequences for the affected parties. Procedures under the Act are sometimes unclear. It is apparent that revisions to the Act are necessary before the goals of the Act can be achieved.

The purpose of this thesis is to analyze the provisions for business reorganization. In the analysis this writer will examine the principles and procedures that need strengthening, and point out the loopholes that impact the affected parties.

The analysis will begin with a comparison of the principles and procedures under the Thai Act with those under laws of the United States, England (and Wales) and Singapore. Reorganization principles and procedures were well established in those jurisdictions long before Thailand adopted the Act. The laws of reorganization in those jurisdictions have been revised from time to time in an effort to better achieve the goals of reorganization. The refined principles and procedures now in place should give guidance to Thailand in its own effort to better achieve the goals of reorganization.

Significant differences under the various reorganization systems will become apparent. The Thai Act, for example, requires that a debtor must be "insolvent" to qualify for reorganization. In contrast, in the United States law only requires that the debtor demonstrate financial difficulty. Some systems protect minority shareholders, giving them an opportunity to challenge in Court a proposed reorganization plan if it appears the plan was made in bad faith or

in violation of the law. A successful challenge can result in the plan being struck down.

The treatment of guarantors varies considerably under the different systems. A guarantor usually is not involved in the debtor's business and does not play a role in the reorganization process, even though the process can have a significant effect on the affairs of the guarantor.

The theory of reorganization by its very nature requires the balancing of the competing interests of the affected parties. By examining the differences among the various systems and those in Thailand, this writer hopes to determine how the Thai Act might strike a better balance to better serve the interests of all affected parties. The thesis will conclude with some specific recommendations for revision of the reorganization provisions under the Act.